

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

SECȚIUNEA A PATRA

CAUZA ISTRATE (nr. 2) c. MOLDOVEI

(Cererea nr. 28790/03)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

10 iunie 2008

DEFINITIVĂ

10/09/2008

Această hotărâre poate fi subiect al revizuirii editoriale.

În cauza Istrate (nr. 2) c. Moldovei,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secțiunea a Patra), întrunită în cadrul unei Camere compuse din:

Nicolas Bratza, *Președinte*,

Lech Garlicki,

Ljiljana Mijović,

David Thór Björgvinsson,

Ján Šikuta,

Päivi Hirvelä,

Mihai Poalelungi, *judcători*,

și Lawrence Early, *Grefier al Secțiunii*,

Deliberând la 20 mai 2008 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la acea dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 28790/03) depusă împotriva Republicii Moldova la Curte, în conformitate cu prevederile articolului 34 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenția”), de către un cetățean al Republicii Moldova, dl Andrei Istrate („reclamantul”), la 29 august 2003.

2. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său la acea dată, dl Vitalie Pârlog.

1. Reclamantul a pretins, în special, că prin refuzul de a examina recursul său, Curtea Supremă de Justiție a încălcat dreptul său de acces la o instanță garantat de articolul 6 § 1 al Convenției.

2. La 13 februarie 2006, Președintele Secțiunii a Patra a Curții a decis să comunice Guvernului cererea. În conformitate cu prevederile articolului 29 § 3 al Convenției, s-a decis ca fondul cererii să fie examinat concomitent cu admisibilitatea acesteia.

ÎN FAPT**I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI**

3. Reclamantul s-a născut în anul 1937 și locuiește în Chișinău. El este pensionar.

4. La o dată nespecificată, el a inițiat proceduri judiciare civile împotriva consiliului local Strășeni, solicitând compensații în mărime de 195,500 lei moldovenești (MDL) (aproximativ 14,000 euro (EUR)) pentru pretinsa

confiscare ilegală de către autoritățile sovietice a casei familiei sale în anul 1949.

5. La 26 decembrie 2002, după scutirea reclamantului de la plata taxei de stat, Judecătoria sectorului Strășeni a examinat fondul acțiunii și a respins-o ca nefondată.

6. La 7 mai 2003, Tribunalul Chișinău a respins apelul reclamantului pe aceleași motive. Tribunalul a procedat astfel după scutirea reclamantului de la plata taxei de stat.

7. Reclamantul a depus recurs și a solicitat, *inter alia*, să fie scutit de la plata taxei de stat pe motiv că situația sa financiară era proastă. El a prezentat probe potrivit cărora, după plata tuturor serviciilor comunale, el rămânea cu doar 2 MDL din pensia sa lunară.

8. La 12 august 2003, Curtea Supremă de Justiție a refuzat să examineze recursul reclamantului pe motivul neplății taxei de stat. Ea a declarat că scutirea de la plata taxei de stat la etapa recursului era imposibilă.

II. DREPTUL INTERN RELEVANT

9. Prevederile relevante ale Codului de procedură civilă sunt următoarele:

„Articolul 85. Scutirile de taxă de stat

...

(4) În funcție de situația materială, persoana fizică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Articolul 437. Cuprinsul cererii de recurs

...

(2) La cererea de recurs trebuie să se anexeze dovada de plată a taxei de stat, dispozițiile articolelor 85 ... neavând incidență.”

10. Potrivit articolului 98 al Codului de procedură civilă, taxa de stat se încasează de la partea care a pierdut procesul.

13. Potrivit Legii taxei de stat, nr. 1216/92, taxa de stat pentru cererile privitor la cauzele similare acestei cauze constituie 3% din valoarea acțiunii. Taxa de stat pentru cererile de apel constituie 75% din taxa inițială, iar pentru cererile de recurs - 50% din taxa inițială.

ÎN DREPT

11. Reclamantul a pretins că dreptul său de acces la o instanță, garantat de articolul 6 § 1 al Convenției, a fost încălcat ca rezultat al refuzului Curții Supreme de Justiție de a examina cererea sa de recurs din cauza neplății taxei de stat.

Articolul 6 § 1 al Convenției, în partea sa relevantă, prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil ... într-un termen rezonabil ... de către o instanță ... care va hotărî ... asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil”

I. ADMISIBILITATEA PRETENȚIILOR

12. Reclamantul a pretins, în temeiul articolului 2 al Convenției, că dreptul său la viață a fost încălcat de către stat și a susținut că persoane necunoscute au încercat să spargă apartamentul său și să-l omoare. Reclamantul este convins că aceste persoane erau agenți ai statului. Mai mult, reclamantul a susținut că statul a încercat să-l omoare prin faptul că a mărit continuu prețurile la bunuri, menținând, în același timp, pensia sa la un nivel foarte jos. Curtea consideră că această pretenție este vădit nefondată. Prin urmare aceasta urmează a fi declarată inadmisibilă în temeiul articolului 35 §§ 3 și 4 al Convenției.

13. În același timp, Curtea consideră că pretenția reclamantului formulată în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției ridică chestiuni de fapt și de drept care sunt suficient de serioase încât determinarea lor să depindă de o examinare a fondului, și că niciun temei pentru a o declara inadmisibilă nu a fost stabilit. Prin urmare, Curtea declară această pretenție admisibilă. În conformitate cu decizia de a aplica articolul 29 § 3 al Convenției (a se vedea paragraful 4 de mai sus), Curtea va examina imediat fondul acestei pretenții.

II. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 6 AL CONVENȚIEI

14. Reclamantul a pretins că dreptul său de acces la o instanță, garantat de articolul 6 § 1 al Convenției, a fost încălcat ca rezultat al refuzului Curții Supreme de Justiție de a examina cererea lui de recurs din cauza neplății taxei de stat.

15. Guvernul a susținut că pretenția reclamantului este vădit nefondată și că limitarea accesului la al treilea grad de jurisdicție, în scopul asigurării unei administrări eficiente a justiției, a fost rezonabilă.

16. Curtea notează că chestiunile ridicate în această cauză sunt identice celor care au dus la violarea articolului 6 al Convenției în hotărârea Curții în cauza *Clionov v. Moldova* (nr. 13229/04, § 41, 9 octombrie 2007). În acea cauză, Curtea a constatat, *inter alia*, că prevederea Codului de

procedură civilă, care instituia o interdicție de blanchetă de a scuti de la plata taxei de stat în recurs, a ridicat în sine o chestiune prin prisma articolului 6 § 1 al Convenției. Având în vedere că aceeași prevedere a Codului de procedură civilă a fost aplicată și în această cauză de către Curtea Supremă de Justiție pentru a refuza examinarea recursului reclamantului, Curtea nu găsește vreun motiv care i-ar permite să se abată de la concluzia la care ea a ajuns în cauza *Clionov*.

17. Prin urmare, a avut loc o violare a articolului 6 § 1 al Convenției.

III. APLICAREA ARTICOLULUI 41 AL CONVENȚIEI

21. Articolul 41 al Convenției prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”

A. Prejudiciul

18. Reclamantul a pretins EUR 30,010 cu titlu de prejudiciu material cauzat și EUR 20,000 cu titlu de prejudiciu moral.

19. Guvernul a considerat că sumele pretinse de reclamant erau excesive și nerezonabile.

20. Curtea consideră că reclamantul trebuia să fi suferit un prejudiciu moral ca urmare a violării constatate mai sus. Făcând o evaluare în mod echitabil, Curtea acordă reclamantului EUR 1,000. În ceea ce privește pretenția formulată cu titlu de prejudiciu material, Curtea consideră că nu există o legătură causală între violarea constatată și pretinsul prejudiciu material și, prin urmare, o respinge.

B. Costuri și cheltuieli

21. Reclamantul a mai pretins EUR 100 cu titlu de costuri și cheltuieli angajate în fața Curții.

22. Guvernul nu a fost de acord cu suma pretinsă, considerând că aceasta este excesivă și că reclamantul nu a probat pretensele cheltuieli de reprezentare.

23. Curtea consideră că reclamantul trebuia să fi avut cheltuieli de secretariat pe durata procedurilor pe care ea le examinează. Prin urmare, Curtea acordă reclamantului întreaga suma pretinsă.

C. Dobânda de întârziere

28. Curtea consideră că este corespunzător ca dobânda de întârziere să fie calculată în funcție de rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* admisibilă pretenția formulată în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției, iar restul cererii inadmisibil;
2. *Hotărăște* că a avut loc o violare a articolului 6 § 1 al Convenției;
3. *Hotărăște*
 - (a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data la care hotărârea devine definitivă în conformitate cu articolul 44 § 2 al Convenției, EUR 1,000 (o mie de euro) cu titlu de prejudiciu moral și EUR 100 (o sută de euro) cu titlu de costuri și cheltuieli, care să fie convertite în valuta națională a statului pârât conform ratei aplicabile la data executării hotărârii, plus orice taxă care poate fi percepută;
 - (b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus până la executarea hotărârii, urmează să fie plătită o dobândă la sumele de mai sus egală cu rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană pe parcursul perioadei de întârziere, plus trei procente;
4. *Respinge* restul pretențiilor reclamantului cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 10 iunie 2008, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

Lawrence Early
Grefier

Nicolas Bratza
Președinte